

Gazeta Olsztyńska.

„GAZETA OLSZTYŃSKA“ z bezpłatnym dodatkiem „GOŚĆ NIEDZIELNY“ wychodzi dwa razy na tydzień: co środę i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 60 fen., na pocztach 75 fen., z odnośnikiem w dom przez listowego 1 markę. — Za ogłoszenia płaci się 10 fen. od miejsca wiersza korpusowego. Reklamy 15 fen. od wiersza. — Listy adresować: „Gazeta Olsztyńska“ Allenstein. — Drukarnia znajduje się w ulicy Dolnej kościelnej (Unterkirchenstr.) 12.

Ojców mowy, Ojców Wiary — Brońmy zgodnie: młody, stary.

Co słyhać w świecie?

Niemcy. Cesarz Wilhelm ogłosił pismo, w którym dziękuje miastom Wesel, Essen i Ruhrort za przyjęcie, jakiego doznała jego małżonka i ks. Henryk.

— Stan zdrowia cesarza Wilhelma znacznie się polepszył, a przyczyniło się do tego łagodne leśne powietrze, którego bardzo wiele używa. W sobotę zrobił cesarz Wilhelm dalszą wycieczkę pieszą, a w niedzielę rano udał się powozem do lasu, z kąd pieszo wraz z przybocznym swoim lekarzem podążył w góry.

— Kanclerz rzeszy ks. Hohenlohe opuścił Wilhelmshöhe. Cesarz Wilhelm towarzyszył mu w otwartym powozie na dworzec. W sobotę po południu odbył cesarz wraz z kanclerzem wycieczkę do Wilhelmsthal. Również naczelnik gabinetu wojskowego, generał Hahnke, bawił w Wilhelmshöhe jednocześnie z kanclerzem, a nadto był tam syn kanclerza. O czym cesarz Wilhelm naradzał się z kanclerzem nie wiadomo i nie tak prędko zapewne będzie można się dowiedzieć, choć niektóre gazety niemieckie starają się dowieść, że zagraniczna polityka była najgłówniejszym punktem. Z pewnością jednak w pierwszej linii chodziło o reformę procesów karnych.

Książę Hohenlohe wyrażał podobno pewne wątpliwości, czy zdoła dotrzymać przyrzeczenia, że zbierającemu się w listopadzie parlamentowi przedłoży projekt do prawa reformy procesów karnych i to właśnie ma być przyczyną obiegających po głosek o jego ustąpieniu.

— W Berlinie istnieją pomiędzy innymi tak zwane „trzy stare, wielkie loże masonskie“, których opiekunem jest pruski książę Fryderyk Leopold. Ten podobno napisał do cesarza niemieckiego list, w którym się uzał na gazety katolickie z powodu ich występowania przeciw masonom. To też znak czasu. Masonerya widocznie myśli, że w Niemczech już jest tak silną, aby mogła katolickie gazety w karcach trzymać. Lecz pruski książę grubo się myli, jeżeli sądzi, że się to masonom uda.

— Gubernator major Wissmann nie myśli powracać do Afryki, raczej zamierza oddać się rolnictwu. Tak pisze „Statsbürger Ztg.“ która do niedawna jeszcze zaręczała, że mimo rozlicznych trudności, a mianowicie mimo zabójczego klimatu afrykańskiego, który zdrowie Wissmanna bardzo podkopał, powróci on na swoje stanowisko. Podobno i cesarz stracił już do niego zaufanie, jakiem go dawniej obdarzał i to najwięcej skłonić miało Wissmanna do pozostania w Niemczech.

Anglicy odnieśli nad Matebelanami no-

we zwycięstwo. Pułkownik Plumer rozproszył dnia 7 bm. na czele oddziału, liczącego o 700 ludzi, wielkie zastępy dzikich i położył ich trupem za pomocą kartaczy i dział Maxyma. Dziecy szli w ogień śmiało naprzód, ale nie im to nie pomogło. Naczelnicy trwają w zamiarze stawiania dalszego oporu, lecz ogół traci ducha. Dnia 3 bm. pułkownik Aiderson zdobył okopy Makenis Kraal, ubił 200 dzikich i zabrał im 500 sztuk bydła rogatego, owiec i kóz.

Turcja. Na Krecie trwają dalej ruchy, gwałty i mordy, których się dopuszczają Turcy na chrześcijanach. Ostatni gdzie mogą, odplacają im także pięknem za nadobne tak, że rozlew krwi nie ustaje. Jak donoszą ostatnie telegramy, wymordowała w sobotę banda, składająca się z tysiąca uzbrojonych mahometan 30 bezbronych chrześcijan w pobliżu miasta Heraklion, poczem zbeszcześcili 5 kościołów i spalili żywcem kapłana, oderzuwawszy mu poprzednio nos i uszy.

Encyklika Jego Świątobliwości Ojca św. Leona XIII o jedności Kościoła.

(Ciąg dalszy.)

Nie chcemy wyliczać wszystkich świadectw; nie mniej pragniemy przypomnieć formułę, wedle której na drugim soborze lugduńskim złożył wyznanie wiary Michał Paleolog: »Święty Kościół rzymski posiada także nieograniczone i pełne pierwszeństwo i zwierzchnictwo nad całym Kościołem katolickim i szczerze i pokornie uznaje, że pierwszeństwo to i zwierzchnictwo wraz z pełnią władzy otrzymał od samego Pana w osobie św. Piotra, księcia i naczelnika Apostołów, którego następcą jest Papież rzymski. I jako zobowiązany on jest przedewszystkiem bronić prawdziwej wiary, takż wyrokiem swoim rozstrzygać ma kwestye sporne w rzeczach wiary«.

Jakkolwiek nieograniczną i zupełną jest władza św. Piotra i jego następców, to przecież nie wypada mniemać, jakoby była ona w Kościele jedyną. Ów bowiem, który ustanowił Piotra na podwalinę Kościoła, »wybrał także uczniów swoich dwanaście, które też nazwał Apostoły« (Łuk. 4, 13). Jako władzę Piotra stałe posiadać musi Papież rzymski, takż i Biskupi jako następcy Apostołów są spadkobiercami prawowitej władzy Apostołów i to tak dalece, że ordynacja Biskupów tworzy nierozłączną część wewnętrznego urzędowania Kościoła. A jakkolwiek władza Biskupów nie jest ani pełną, ogólną, ani nieograniczoną, nie mniej przeto nie wypada uważać ich za prostych zastępców Papieża rzymskiego, albowiem posiadają oni władzę sobie właściwą i w rzeczywistości też zowią się zwyczajnymi przełożonymi narodów, którymi kierują.

Ponieważ atoli następcą św. Piotra jest tylko jeden, zaś wielu następcami Apostołów, przeto zbadać należy, jakim węzłem są ostatni ze zrządzenia Bożego połączeni z

Papieżem rzymskim. A najpierw związek Biskupów z następcą Piotra św. jest niezbędną koniecznością i żadnej nie podlega wątpliwości; skoro bowiem związek ten się rozluźni, pozostanie gromada chrześcijan rozluźniona i rozproszona tak dalece, że na żaden sposób jednego ciała i jedynowczarni utworzyć z niej nie będzie podobna.

»Dobro Kościoła zawisłem jest od godności najwyższego Pasterza: jeżeli temuż nie odda się osobnej i po nad wszystkimi górującej władzy, wtedy powstanie w Kościele tyleż odszczepieństw, ilu mamy kapłanów« (św. Hieronim).

Należy zatém rozważyć na tém miejscu ważną bardzo sprawę. Apostołom nic nie zostało zleczone niezależnie od Piotra, atoli niejedno Piotrowi samemu oddzielnie i niezależnie od misji powierzonych Apostołom. Św. Jan Złotousty wykładając słowa Chrystusa (Jan 21, 15): »Czemuż Chrystus, pomijając innych, zwraca się w tej sprawie do Piotra?« — i odpowiada wprost: »Albowiem najwybitniejszym był między Apostoły, usty uczniów i głową onęj drużyny«. Na niego samego bowiem wskazał Chrystus jako na podwalinę Kościoła; on otrzymał wszelką władzę wiązania i rozwiązywania; on sam wyposażony został we władzę pasterzowania. Natomiast cokolwiek z władzy i urzędu otrzymali Apostołowie, otrzymali byli w łączności z Piotrem. »Gdy Bóg w dobroci swój zapragnął, aby inni księżęta Kościoła mieli coś wspólnego z Piotrem, to wszystko, czegokolwiek im nie odmówił, otrzymali nie inaczej jak przez Piotra samego. Jakkolwiek bowiem otrzymał on mnóstwo, nikomu nie zostało nic udzielone bez jego w tém uczestnictwa«.

Ztąd wynika wyraźnie, że Biskupi wyzuli by się z prawa i władzy panujących, gdyby rozmyślnie odłączyli się od Piotra lub jego następców. Albowiem przez secesyą takową odłączyliby się sami od podwalin, na których gmach cały opierać się musi; ztąd też byliby wyłączeni z samegoż gmachu; z tegoż samego powodu odłączyliby się od owczarni, której strzeże najwyższy Pasterz; wydaliliby się z Królestwa, którego klucze powierzył Bóg jednemu Piotrowi.

Rozważając to wszystko, rozpoznajemy w urzędzeniu społeczności chrześcijańskiej plany i zamysły Boże. Plan ten jest następujący: Gdy Boski założyciel Kościoła postanowił być, aby jedna była w nim wiara, jeden kierunek i jedna gmina, wybrał był Piotra i jego następców, żeby na nich opierała się zasada i środowisko jedności. Dla tego powiada św. Cypryan: »Ażeby osiągnąć wiare, uprzytomnić musimy sobie to tylko, co obejmuje prawdę. Pan zwraca się do Piotra ze słowy: »Powiadam ci, iż ty jesteś opoką«. Na niej tylko buduje swój Kościół. I jakkolwiek po zmartwychwstaniu swoim wyposaża wszystkich Apostołów równą władzą, mówiąc do nich: »Jako mię posłał ojciec mój...«, to przecież ustanawia, ażeby unaocznie jedność, iżby początkiem i punktem wyjścia tejże jedności był jeden jedyny Apostół. A św. Optat Milewitański powiada: »Wiesz dobrze i zaprzeczyc nie możesz, że biskupia stolica w Rzymie przekazana została Piotrowi jako pierwszemu: osiadł on tamże jako Głowa Apostołów i skutkiem nazwany został Głową (cephas). Tak jedynie powinni wszyscy

200 marek nagrody!

otrzyma ten, kto o mordercy chłopca Ryszarda Dymańskiego, który w nocy z 6-go na 7-go lipca 1896 roku w Olsztynie w domu ulicy Karóla nr. 5 wskutek przebieciem noża zabity został, podania zrobi, które do ukarania sprawy doprowadzą. Uwiadomienia są jak najprędzej u sędzi śledczego, u prokuratorowi lub u władzy policyjnej w Olsztynie do sprawy przeciw Arczyński i consortes — II. J. 548. 96 — do podania.

Olsztyn, dnia 1^{go} sierpnia 1896 r.

Pierwszy prokurator

Fleneck.

Wielce Szanownej Publiczności Olsztyna i okolicy pozwalam sobie donieść jak najuniżej, iż dotychczas przez p. Rich. Bauera pod firmą G. Eschholz Nast. — rynek 18|19 — prowadzony

interes kolonialny, materjalny i destylacja z dniem 1 sierpnia przejąłem i takowy nadal bez przerwy prowadzić będę pod firmą **G. Eschholz Następca.**

Zadaniem moim będzie, Szan. Odbiorców tylko jak najlepszym towarem sumiennie obsłużyć. Polecając się łaskawym względem moich Szanownych Odbiorców, pozostaję

Z wysokim szacunkiem
M. Steiner,

pod firmą: **G. Eschholz Następca.**

Mój w ulicy Gutsztackiej nr. 27a położony **SKŁAD KOLONIALNY I DELIKATESOW**

także nadal prowadzić będę i proszę Szanowną Publiczność o dalsze względy.

Z wysokim szacunkiem
M. Steiner.

—+ Szczawnica, +—

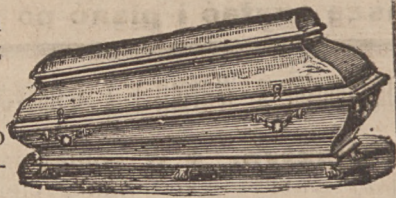
zakład zdrojowo-kapielowy, klimatyczny i kefirowy w Galicyi, w pobliżu brzegów Dunajca. Zakład zdrojowy znajduje się w dolinie otoczonej wyniosłymi górami, wstrzymującymi działanie wiatrów, powietrze czyste, orzeźwiający, podobne do powietrza okolic podalpejskich, zalecanych na miejsce pobytu dla osób osłabionych.

Woda szczawnicka zalecaną bywa ze skutkiem pomyślnym w chorobach: narzędzi oddychania, trawienia, dróg moczowych, narzędzi płciowych, zbożeń odżywiania, chorobach nerwowych itd. itd. Gości kąpielowych jest dotąd 800.

Wszelkie interesa na miejscu załatwia Zarząd zdrojowy, gdzie się należy udawać z zamówieniem mieszkania, adresując listy: »Do Zarządu Zakładu zdrojowego górnego przez Stary Sącz w Szczawnicy, na ręce W. Feliksa Wiśniewskiego«, albo »Do Zarządu Zakładu kąpielowego na Miedzisiu w Szczawnicy, na ręce W. Dra Kolaczewskiego«.

Fr. Sawitzki
mistrz stolarski i fabrykant trumien
Lipsztacka ulica nr. 11

poleca wielki wybór trumien metalowych i drewnianych z pięknymi ozdobami od najtańszych do najdroższych. Również ozdoby na trumny, jako i upiększenia wewnętrzne: poduszki, deki itd.

Najtańsze źródło zakupu trumien i wszelkich przyborów dla niebożczyków.

Fr. Sawitzki,
Lipsztacka ulica nr. 11.

Drukarnia „Gazety Olsztyńskiej“
poleca

Książki do nabożeństwa

polskie i niemieckie w oprawach zwyczajnych i ozdobnych, od 25 fen. za sztukę począwszy, aż do najdroższych.

PARCELACYA.

200 mórg ziemi w obwodzie gminnym Biskupiec ma być w krótkim czasie rozparcelowane. Kupcom na parcele dostarczyć się na pobudowanie budynków cegłą po jak najtańszej cenie i bezpłatnie dowiezie. Zarówno pierwszy raz uprawi się ziemię podług życzenia do siewu.

Blizszych wiadomości udzieli

Dobro Lipowo pod Biskupcem.

Mam na sprzedaż dom mieszkalny o trzech pokojach z dwiema komorami, otoczony ogrodem owocowym prawie w środku wsi. Do tego należy się stajnia. Wszystko w dobrym stanie i pod dachówką. Dom ten nadaje się do urzędzenia kupiectwa.

Edward Jackowski
w Szywałdzie, stacya pocztowa Klewki.

Słonine

wędzoną poleca za funt 50 fen., aby zapas usunąć. G. Eschholz Następca właściciel M. Steiner, rynek nr. 18/19.

Polecam mój skład śledzi z połowu 1896, najlepszej dobroci i po nader niskich cenach:

crown nr. 1 hlen
za beczkę 22,50 mr.
unbr. Matjes
za beczkę 22,50 mr.
Medium Fulls
za beczkę 25,00 mr.

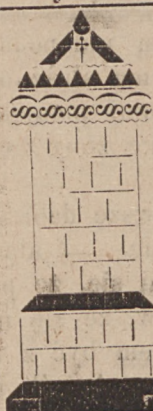
F. Hirschberg,
WARTEMBORK.

4 szachtmistrze i 100 tegich robotników znajdą dłuższe zatrudnienie przy budowie szosy z Lipowogodworu do Ranty, powiat lecki, stacya Wittmünden kolej południowa. Płaca dzienna 2 marki. Zgłoszenia przyjmuje

Barczyński
przedsiębiorca budowli w Przystani pod Trygortem (Przystanien bei Thiergarten Kreis Angerburg Ostpr.)

TAPETY,

tylko w najpiękniejszych i najmodniejszych wzorach poleca **G. Vollerthun,** rynek remontowy.

Fabryka **pieców** Franciszka Lehnardt w Olsztynie przy ulicy **Olsztyńkowej** (Hohensteinerstr.) poleca

wszystkie gatunki **pieców kafl.** po tanich cenach.

2 czeladników i 2 do 3 uczni

przyjmie natychmiast **Bernard Gromelski,** mistrz kowalski w Olsztynie, ulica Wilhelmska nr. 4/5.

Posiadłość

moja, położoną nad szosą z Rotflisa do Biskupca, składającą się z 120 mórg dobrej roli i dwunajmniejszej łąki z żywym i martwym inwentarzem, mam zamiar rozparcelować lub w całości sprzedać. Mający chęć kupna mogą się zgłosić.

V. Mundtkowski, Najdymowo pod Biskupcem (Neudims p. Bishofsburg).